

Saulėta, dieną 55°, naktį 40.
Saulė teka 6:15, leidžiasi 5:48

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Kovo-March 8 d., 1973 m.

Kaina 15c

57

NEW YORKE RASTOS TRYS ARABŲ BOMBOS

IŠ HAIFONGO IŠPLAUKĖ 10 LAIVŲ

WASHINGTONAS. — Valsybės sekretorius Rogers antradienį pranešė Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetui, kad šią savaitę iš Haifongo uosto jau išplaukė 10 laivų, kurie ten buvo užblokuoti amerikiečių minų nuo gegužės mėn. Šeši išplaukę laivai buvo Sovietų Sąjungos. Jiems išplaukti padėjo Amerikos minogaudžiai. Kol kas laivai negali dar į uostą įplaukti, nes minų rinkimas dar nebaigtas. Antradienį buvo vėl pradėtas minų gaudymo ir naikinimo darbas, kuris Amerikos buvo laikinai nutrauktas, kai Hanojus buvo sustabdes belaisvių paleidimą.

Sekretorius Rogers pareiškė komitetui, kad taika Vietname bus išlaikyta, tačiau tai esanti tik jo viltis. Prieš skelbiant paliaubas buvo aišku, kad jos neateis lengvai. Didesnių susirėmimų Vietname nėra, karas Laose beveik sustojo, Vietname paliaubų laužymai retėja. Visa tai duoda viltį, kad pamažu ateis taika.

Rogers pareiškė nuomonę, kad kariaujančios pusės Vietname pamatė, jog karas nieko neišspręs. Politinių problemų ten bus daug ir didelių. Nežinia, kaip jas pavyks išspręsti, kalbėjo Rogers.

Kalbėdamas apie Indokinijos šalių atsistatymą iš karo griuvėsių, Rogers patikino kongreso narius, kad tik su jų pritarimu vyriausybė duos paramą ir nuo kongreso nieko nespės. Šią savaitę Paryžiuje vyksta derybos tarp Amerikos ir Šiaurės Vietnamo delegatų. Čia atstovams paramos Šiaurės Vietnamui klausimai. Atskirai tariasi P. Vietnamo ir Viet Congo atstovai dėl politinės krašto ateities. Politinius klausimus, pagal Paryžiaus susitarimą, reikia išspręsti iki balandžio pabaigos.

Laose komunistų pusė kaltina Ameriką karo paliaubų laužimu. Per pirmą paliaubų savaitę Amerika ir Laoso vyriausybė paliaubas sulaužiusios 68 kart žemės veiksmais ir 162 kartus aviacijos puolimuose. Komunistų kalbėtojas pareiškė žiną, kad daug Laoso politikų ir karių nepatenkinti paliaubų sąlygomis ir dėl to nepaiso susitarimų.

Prašo Husseiną pakeisti baumes

BEIRUTAS. — Kelios arabų valstybės apeliavo į Jordano karalių Husseiną, kad jis dovanotų mirties baumes 17 palestiniečių, kurie buvo pagauti nerversmo ruošime prieš karalių. Husseiną pasakė kalbą, kurioje pažadėjo mirties baumes atšaukti, su sąlyga, jei palestiniečių organizacijai vadai sustabdytų veiklą prieš Jordaną. Ta pačia proga karalius pasmerkė teroristinę arabų veiklą Sudane. Ta veikla kenkianti visiems arabams ir jų bylai prieš Izraelį.

Svarbiausias Jordane pagautas arabų partizanų yra Abu Daoud, Al Fatah grupės centro komiteto narys. Partizanai laiko karalių Husseiną išdaviku, Amerikos ir Izraelio tarnu, kurį reikia pakeisti Jordane kita vyriausybe, kuri leistų šeiminingai palestiniečiams.

CLARK BAZE. — Sugrįžę iš Hanojaus amerikiečiai belaisviai papasakojo, kaip jie džiaugdavosi, kai lėktuvai bombardavo miestą. Jie tikėjo, kad bombardavimai padės juos išvaduoti. Daudelis ir dabar tiki, kad tik puolimų sustiprinimas privertė komunistus derėtis rimtai. Po gruodžio mėn. puolimų pusė belaisvių iš Hanojaus buvo išvežti į kalnų stovyklą.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Policija paskelbė, kad pernai mažiau buvo rimtų nusikaltimų, nors smurtinių nusikaltimų: žmogžudysčių, prievartavimų, plėšimų skaičius padidėjo.

WASHINGTONAS. — Šio miesto policijos vadas Jerry Wilson norėjo pasitraukti iš pareigų, tačiau pats prezidentas Nixonas, pasikvietęs jį, įtikino, kad dar pabūtų dvejis metus.

ROMA. — Henry Cabot Lodge, prezidento asmeninis pasiuntinys Vatikane, susirgo ir negalėjo dalyvauti iškilnėse, kuriose teko skaityti prezidento laišką, sveikinant tris naujus Amerikos kardinolus. Tą pareigą atliko ambasadorius Volpe, kuris tą pačią dieną įteikė Italijos prezidentui savo kredencialus.

NEW YORKAS. — Garsus sovietų žėlistas Victor Yoran, kuris prieš trejus metus pabėgo į Izraelį, atvyko į New Yorko valstijos legislaturą ir ten davė koncertą, dėkodamas atstovams ir senatoriams už rezoliuciją, raginančią Amerikos vyriausybę nesudaryti su sovietais prekybos sutarties, kol sovietai neleis žydams laisvai išvažiuoti.

TOKIJO. — Japonijos imperatorė Nagako šventė 70 metų sukaktį, tapdama pirmą imperatore Japonijos 2,600 metų istorijoje sulaukusia šio amžiaus. Ji pareiškė esanti sveika, tik turinti žiūrėti, kad nepridėtų svorio.

BOSTONAS. — TWA lėktuvas, skridęs iš New Yorko į Lisaboną, turėjo nusileisti Bostone, nes buvo gauta žinia, kad lėktuve yra bomba. Jos lėktuve nebuvo ir jis pakilo tris valandas susilaukęs.

BELFASTAS. — Š. Airijoje katalikų rajone buvo vėl nušautas jaunas britų kareivis. Nuo vasario 1 d. jau žuvo 11 kareivių.

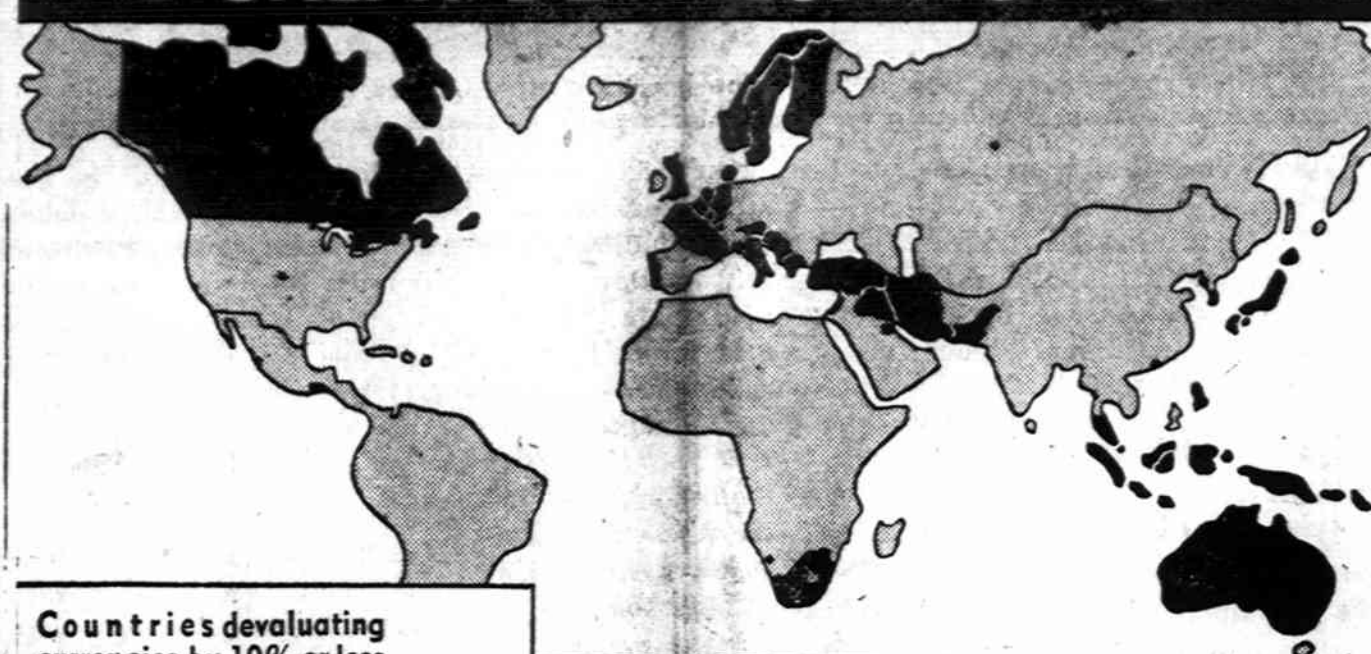
BEIRUTAS. — Irako žibalas vėl teka per Libaną ir Viduržemio jūros uostus. Vamzdžiai buvo nenaudojami nuo pernai birželio mėn., kada Irakas nacionalizavo vakariečių bendrovę. Vasario 28 d. buvo susitarta dėl kompensacijos. Libanas už žibalo transportą gauna po 11 centų už statinę.

KARACHI. — Pakistano studentai suvedino Britanijos biblioteką po to kai iš Londono buvo atvežti dviejų jaunų pakistaniečių, nušautų Londono policijos, kūnai.

◆ P. Vietnamas pažadėjo komunistams paleisti vienu sykiu 6,300 belaisvių. Komunistai visą savaitę boikotavo keturių Vakarų komisijos posėdžius, o dabar boikotą atšaukė.

◆ Charlotte, Šiaurės Karolinos, policija patuliuoja aukštesniose mokyklose, nes čia jau trys dienos vyksta rasinės mirtynės, kuriose 16 jaunuolių sužeista.

THE GREAT DEVALUATION GAME

Countries devaluing currencies by 10% or less

Austria
Australia
Belgium
Denmark
France
Hong Kong
Iraq
Iran
Kuwait
Lebanon
Luxembourg
Malaysia
The Netherlands
Norway
Singapore
South Africa
West Germany
Pakistan

Countries with floating currencies

Canada
Italy
Japan
Switzerland
United Kingdom

Countries with higher value currencies as a result of dollar devaluation

Greece
Israel
Indonesia
El Salvador
South Korea
Turkey
Yugoslavia
Finland
Taiwan
Sweden
Portugal

Amerikai nuvertinus dolerį, pasikeitė ir kitų valstybių valiutų vertė. Šiame žemėlapyje nurodyta, kurios šalys valiutą nuvertino, kurios paliko ją "plaukioti" ir kurių valiuta pakilo.

UNIJOS PUOLA VALDŽIOS POLITIKĄ VEŽTI Į UŽSIENĮ PRAMONĖS DARBUS

WASHINGTONAS. — Amerikos darbo unijų vadovybė pradėjo energingą akciją kongrese prieš biznio korporacijas, kurios vyriausybės skatinamos, išveža darbus iš Amerikos į užsienius. Antradienį senato finansų komitete ALF-CIO įstatymų skyriaus direktorius Andrew Biemiller apkaltino McDonnell-Douglas korporaciją, kuri vyriausybės leidimą gavusi, padeda Japonijai statyti raketą, kuri gali lengvai būti paversta ir tarpkontinentinę branduolinę raketą. Tai esąs tik vienas pavyzdys, kaip Amerikos erdvės ir aviacijos pramonė pelną aukščiausiai stato už patriotizmą, eksportuodama technologijas atrodimus, gautus Amerikos mokytojų išlaidomis ir tuo atimdama darbus Amerikos darbininkams.

Valstybės departamentas, gindamas valdžios politiką, paaiškino, kad minima Thor-Delta raketą, parduodama Japonijai pagal 1969 metų susitarimą, yra skirta padėti Japonijai išvystyti raketų technologiją, kad japonai galėtų iškelti ir erdves ryšių ar mokslinius satelitus. Raketą parduota vykdam Amerikos bendradarbiavimo erdvės politiką. Sutartis specialiai aptaria taikings to raketos naudojimo tikslą. Departamentas pridėjo, kad Thor-Delta raketą visai neturi ar turi labai nedidelę karinę vertę.

Unijų atstovas Biemiller atakė, kad su mažais pakeitimais Thor-Delta raketą gali būti paversta karine, branduoliniu užtaisus nešančia raketą, kurios nuotolis yra iki 5,000 mylių. Sen. Ribicoff pritarė, sakydamas, jog modernių ginklų technologijos eksportavimas iškelia rimtą tautinio saugumo klausimą. Kodėl tokia technologija, sukurta didelėmis išlaidomis, turi būti parduodama užsienio bendrovėms, kad jos galėtų testuoti gamybą užsieniuose, klausė sen. Ribicoff?

McDonnell-Douglas bendrovė pripažino, kad ji stato japonams Thor-Delta raketos prototipą Santa Monica jmonėje, Kalifornijoje, tačiau vėliau tos raketos bus statomos Japonijoje. Biemiller čia pridėjo, kad to biznio rezultatas bus toks, kad amerikiečiai darbininkai, kurie dabar dirba prie Thor-Delta raketų, neteks darbų, o Japonija taps konkurentu ir raketų statyboje bei satelitų iškėlime.

Unijų atstovas iškėlė dar ir

Izraelis sumokės giminėms po 30,000

JERUZALĖ. — Izraelio teisingumo ministras paskelbė, kad vyriausybė, sumokės žuvusių Libijos lėktuvo keleivių giminėms po 30,000 dol. už kiekvieną žuvusį. Sužeistiems ir gyviems keleiviams bus sumokėta, pagal sužeidimų rimtumą, tarp 10 ir 30 tūkstančių. Iš 113 žmonių lėktuve gyvi liko penki keleiviai ir du lėktuvo įgulos nariai.

Izraelis vadina šiuos mokėjimus "ex gratia" mokėjimais, ne — kompensacija, nes Izraelis nepripažina kaltės dėl lėktuvo nušėdimo. Atsirast sunkumų, kaip tuos pinigų žuvusių giminėms palaimis, nes Izraelis neturi santykių su daugumos žuvusių piliečių valstybėmis. Arabų vyriausybės atmeta Izraelio mokėjimus ir gali daryti sunkumų piliečiams juos priimti.

Saigonas trukdo komunistams

SAIGONAS. — Kanadiečiai Vietnamo Karo paliaubų priežiūros komisijoje pripažino, kad paliaubų priežiūra negali veikti dėl Saigono valdžios trukdymų komunistams komisijai nariams. Iš viso komisijose iki šiol yra tik 220 Viet Congo delegatų, nors jų turėtų būti 875. Viet Congo atstovai į komisijas negali atvykti, nes jų saugumo negarantuoja Saigono valdžia.

Tarp komunistų ir Saigono dažnai kyla ginčai, iš kur helikopteriai turi paimti Viet Congo delegatus komisijose. Dažnai komunistai pasiūlo tokią paimimo vietą, kurią Saigonas laikė sava teritorija ir nepripažįsta ten komunistų kontrolės. Kartais komunistams paskelbus, kad delegacija atvyks iš tokio ir tokio kaimo, ji tuoj puola Saigono kareiviams.

Nebaigus sudarinti Jungtinių Karinių komisijų, užsivilkina visas taikos įvedimo darbas.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ New Yorko miesto meras John Lindsay, išbuvojęs meru 8 metus, paskelbė spaudai, kad jis daugiau ton vieton nekandidačius. Jis politinio gyvenimo nepaliksiąs, tačiau meru būti — gana.

◆ Darbo unijų federacijos pirmininkas George Meany vakar kalbėjo kongrese ir reikalavo mokesčių reformų bei didžiųjų korporacijų pelnų suvaržymo.

◆ Šiandien Britanijoje įvyksta geležinkeliečių vienos dienos streikas. Darbininkai reikalauja atšaukti algų kėlimo varžymus.

◆ Sudane suimti 6 asmenys, turėję ryšius su teroristų organizacija. Sudano valdžia pradės griežčiau čiupti palestiniečių partizanus, veikiančius Sudane.

◆ Paryžiuje apie 50 arabų okupavo Arabų Lygos įstaigą, protestuodami prieš palestiniečių nuteisimą Jordane. Lygos posėdžiuose dalyvavo arabų ambasadoriai.

◆ Jungtinės Tautos planuoja atidaryti prie JT Viet Congo ryšių įstaigą, nors Amerika šiam sumanymui nepritaria.

F-4 lėktuvų sutartį. Ta pati aviacijos bendrovė sudarė sutartį su Mitsudishi bendrove Japonijoje, kuri statys 91 lėktuvą savo fabrikuose. Rezultate amerikiečiai neteks darbų, Amerika neteks eksporto prekęs ir karinė produkcija bus perkelta į švėtiną valstybę.

FBI IŠAIŠKINO ARABŲ PLANUS

NEW YORKAS. — Arabų Juodojo Rugsėjo grupės teroristai bandė sudrumsti Izraelio premjerės Goldos Meir vizitą Amerikoje išsprogindami tris bombas New Yorke, tačiau jiems planas nepavyko. FBI sužinojo apie planą, nors, jei bombos būtų gerai užtaisytos, jos būtų sproguosios prieš policiją atvykstant. Visos trys bombos buvo įdėtos į nuomotų automobilių bagažines. Kiekvienas turėjo apie du svarus sprogmėnų dar sustiprintų 20 galonų gazolino tankais. Laikas buvo nustatytas žadintuvų pagalba. Policijai atvykus, sprogimo laikas buvo praėjęs visose bombose, kas rodo, kad arabai darbą blogai atliko.

Amerikos - Vengrijos susitarimas

WASHINGTONAS. — Amerika ir Vengrija pasirašė sutartį dėl abipusių ieškinijų. Vengrija sutiko sumokėti Amerikos piliečiams 18.9 mil. dol. už nacionalizuotas nuosavybes. Amerika per 30 dienų atšauks suvaržymus vengrų pinigams, kurie buvo užšaldyti Amerikoje. Vengrija amerikiečiams atlygins per 20 metų, po milijoną kiekvieną birželio 10 d.

Sutartyje, kurią pasirašė valstybės sekretorius Rogers ir Vengrijos vicepremjeras Peter Valyi, nieko nesakoma apie Vengrijos monarchų karūną, kuri yra Amerikoje. Valst. departamentas pasakė, kad karūnos klausimas derybose neįskilo. Karūna vengrų žmonių laikoma Vengrijos laisvės simboliu ir Amerikos vengrai priešingi jos grąžinimui komunistiniam režimui.

Kiek pabėgo nuo karinės tarnybos?

WASHINGTONAS. — Karinės prievolės įstaiga paskelbė, kad Amerikoje yra apie 6000 jaunų vyrų, kurie kaltinami karinės prievolės vengimu. Iš to skaičiaus apie 4,500 yra "pabėgę nuo teisingumo". Manoma, kad tarp jų pabėgėlių yra 2,400, kurie slapstosi Kanadoje ar užjūriuose.

Šie skaičiai neturi nieko bendro su 32,000 vyrų, kurie Pentagono yra registruoti kaip desertoriai, pabėgę jau iš kariuomenės.

Filipinuos baigęs amnestijos laikas

MANILA. — Filipinuose pasibaigė valdžios amnestijos musulmonams laikotarpis ir kariuomenė baigė surinkti iš jų ginklus. Sulu provincijoje surinkta tik 2,000 šautuvų. Žmonės Mindanao saloje vėl bijo neramumų ir kovų, nes musulmonų grupė atvirai reikalauja nepriklausomybės. Jaunimo organizacija, pasivadinus "Laisvos Mindanao respublikos keršto grupė" planuoja naujus žygius prieš Filipinų federalinę policiją ir kariuomenę.

Valdžia žino, kad ginklus atidavė tik labai maža musulmonų grupė. Cotabato provincijoje tik 242 žmonės pasinaudojo amnestijos nuostatais ir atidavė šautuvus.

◆ Kanados opozicijos konservatoriai buvo iškėlę pastikėjimo valdžią klausimą, tačiau liberalai balsavimą laimėjo 147 — 108 balsais. Valdžią parėmė dvi mažesnės partijos.

◆ Buenos Aires karnivalą sudrumstė trijų policininkų nušėdimo. Liaudies Revoliucijos armija nušovė pareigūnus dėl jų ginklų.

Vienas automobilis su bomba buvo pastatytas prie El Al Izraelio lėktuvų bendrovės stoties Kennedy aerodrome, kiti du automobiliai stovėjo Manhattano Penktoje ave. prie dviejų žydų valdomų bankų. Prie Waldorf-Astoria viešbučio, kur apsisotusio premjerė Meir, bombų nerasta.

Policijos žiniomis, arabai pirmą padėjo dvi bombas mieste, o su trečia atvažiavo į aerodromą, paliko automobilį ir sėdėjo lėktuvą išskrido. FBI davė New Yorko policijai tik tiek informaciją, kad ji rastų paslėptas bombas, tačiau nepranešė apie sprogslo detales. Kai kurie spėjo, kad bomba aerodrome galėjo būti skirta premjerai Meir, nors spauda ir rašė, kad ji tą dieną aerodrome nebuvo. Sprogimo laikas buvo nustatytas — antradienio naktį.

Antradienį premjerė Meir lankėsi Waltham, Mass., kur ji pasakė kalbą žydų įsteigta Brandeis universitete, kuris šventė 25 m. sukaktį. Visose keliose Amerikoje premjerė yra labai saugoma civiliių ir uniformuotų policininkų.

Sudano prezidentas smerkia Al Fatah

KARTOUMAS. — Sudano prezidentas Gaafar al Nimeiry pasakė per radiją kalbą, kurioje jis apkaltino Al Fatah organizacijos skyrių Sudane organizavimu ir planavimu Saudi Arabijos ambasados užpuolimo, kuriame aštuoni teroristai nužudė du amerikiečius ir belgą diplomatus. Palestiniečių Al Fatah organizacijos vadovas Sudane Fawaz Yassin išvažiavo iš Sudano į Libiją dvi valandas prieš ambasados puolimą. Prezidentas pareikalavo, kad arabų šalis, kur Yassin dabar yra, išduotų jį Sudanui.

Sudano pareigūnai teigia, kad palestiniečių ir Libijos tikslas, puolant Saudi Arabijos ambasada, buvęs sugadinti Sudano santykius su Amerika. Santykiai buvo užmezgti tik pernai rugpjūčio mėn.

Libijos vyriausybė dar nepadarė pareiškimo apie įvykius Sudane. Aštuonių teroristų laukia teismas ir bausmės už žmogžudystes. Sudano prezidentas pareiškė, kad jis priešinsis bet kurių arabų valstybių pastangoms grasinti Sudanui.

Mirė Vainiūnaitė - Kubertavičienė

KAUNAS. — Kovo 3 d. Kaune mirė ilgametė Kauno teatro aktorė, pirmojo profesionalinio Lietuvos teatro spektaklio dalyvė Antanina Vainiūnaitė-Kubertavičienė, 77 metų amžiaus. Velionė praleido Kauno dramos teatre virš 50 metų ir sukūrė apie 300 įvairių vaidmenų.

SILPNA MŪSŲ AKADEMIKŲ LOGIKA

Paskutiniuosius kelis mėnesius beveik visi dėlo uždraudė skautams kelti apskūrus biznieriui naujų doio lietuvių skautus akademikus geram pasipinivavimui. Mūsų akademikus jie įtikino, kad "tikrasis mokslas" reikalauja visos galimos teorijos ir žinias vienodai svarstyti ir vertinti. "Jeigu didžiausio lietuvių tautos prieš literatūros nepažinai, tai mažai ką galėsi apie ją pasakyti. Prieš leidžiamą pagrindinę literatūrą reikia pažinti", sakė šios minties akademikai.

Bet tarp tos literatūros pažinimo ir komunistinės literatūros platinimo vis dėlto yra didelis skirtumas. Apdairūs agentai įtikino mūsų akademikus kreivai galvoti, būtent, jei priešas tos literatūros neplatina, tai skautai akademikai privalo ją platinėti. Akademikai patys nežinodami kaip, grynai dėl "tikros akademijos", jie pradėjo Kaziuko mugės platinėti Sovietijoje spausdinamą literatūrą. Kaip priešą pažinti, jeigu jo literatūros nepastudijuosi? — naiviausios klausė apdairūs meklariai. — Kaip tą literatūrą įsigys, jeigu jos nepardavinės? — buvo antras klausimas.

Skautai akademikai komunistų spausdinamą literatūrą pardavinėjo, o biznieriui kiekvieną mugės dieną eidavo namo prikimšę kišenės dolerių. Kartais į dieną jie parduodavo sovietinės literatūros už kokius 700 ir net 800 dolerių. Skautų dvasios vadams ši transakcija neatrodė dėmesio verta ar pavojinga. Jie nematė, kaip lietuvių tautos priešas iš džiaugsmo trėnė rankas, kai patyrė, kad lietuviškieji akademikai pardavinėjo Maskvos pagamintą literatūrą.

Šiais metais skautų vadovy-

bė vis dėlto uždraudė skautams mugėje pardavinėti komunistų skleidžiamas knygas. Kiekvienas skautas yra pažadėjęs klausyti vadovybės įsakymų. Jeigu vadovybė įsakė komunistinių knygų nepardavinėti, tai skautai pareigą jų nepardavinėti.

Bet lietuvių skautai akademikai buvo nepatenkinti tokiu patvarkymu. Jiems atrodė, kad "tikrąjį mokslą" šis patvarkymas kenkia. Skautai akademikai negalės studijuoti komunistinės literatūros, jie negali susidaryti savo nuomonės apie priešą leidžiamą literatūrą. Skautai ilgai svarstė ir putarė paskelbti streiką. Jeigu mums neleidžia platinėti komunistinės literatūros, tai mes nepardavinėsime ir laisvajam pasaulyje spausdinamos literatūros, — galvoja mūsų skautai akademikai.

Jie taip ir pasielgė. Jie griežčiausiai atsisakė pardavinėti Amerikoje ir Anglijoje spausdintas lietuviškas knygas. Jie pastatė penkis knygų pardavinėtojus, kaip tai darė komunistinė literatūra, pardavinėti bet ant stalo padėjo tikrai vieną anglišką knygutę, kalbančią apie žmogaus teises.

Kaziuko mugėn užėjusi viena mokytoja, įtakinga skautų priejo prie "knygų lentynos" ir nustebo neradusi lietuviškų knygų. Pasitūrėjusi į anglišką Piličių teisių knygelę, paklausė:

— Tai kur gi knygos?

— Neturim, — jai atsakė vienas akademikas, knygų pardavėjas. Tik šia...

— Kiekvieną metų Kaziuko mugėje aš nusipirkdavau pluoštą lietuviškų knygų, o šiais metais jų nėra...

— Galite nusipirkti šią knygą, tai viską žinosite, — jai pa-

Pietų Vietnamo tankistas, taikiai atėjus į Vietnamą, sėdi viršuje ne su ginklu, bet su gitara rankose.

aikišino vienas lietuviškas akademikas.

Bet aš noriu lietuviškų knygų, o ne angliškų... Angliškai aš dar nepramokau... Lietuviškai dar neužmiršau, todėl man lietuviška knyga ir rūpi...

— Tai jos čia šį metų negausite, — jai atsakė vienas akademikas.

— Tai kodėl Jūs lietuviškų knygų nepardavinėjate? — vienas paklausė.

— Todėl, kad mes streikuojame, — jai buvo atsakyta.

— Tai kodėl jūs streikuojate? — buvo sekančias klausimas.

— Streikuojame todėl, kad mūsų vadovybė šiais metais mums uždraudė pardavinėti dabartinėje Lietuvoje spausdintas knygas, tai mes nepardavinėjame jokių...

— Kad jūs nepardavinėjate komunistinių knygų, tai aš suprantu. Skautams nedera pardavinėti komunistines knygas. Sovietų valdžia skautų nemėgsta, neleidžia Rusijoje, arba rusų okupuotose kraštuose skautams veikti. Lietuvoje daugelis skautų vadų buvo suimti ir ištremti į Sibirą, skautų leidykla uždaryta, skautų literatūros rusai neįsileidžia, tai aš suprantu, kodėl skautų vadovybė uždraudė pardavinėti rusų arba rusų agentų paruoštas knygas. Bet kad Jūs nepardavinėjate Amerikoje ir Anglijoje spausdintų lietuviškų knygų, tai aš nesuprantu...

— Mes protestuojame, todėl ir streikuojame, — atsakė kitas pardavėjas.

— Prieš ką gi jūs protestuojate? — jį buvo paklaustas.

— Mes protestuojame prieš mūsų skautų vadovybę, uždraudusią šių metų Kaziuko mugėje pardavinėti Lietuvoje spausdintas knygas, — jai paaiškino kitas skautas akademikas.

— O ar Lietuvoje leidžia pardavinėti pas mus, Amerikoje, spausdintas knygas, paklausė mugės sena lankytoja.

— Mes to nežinome, bet mums tas ir nesvarbu. Mes gyvename laisvame krašte ir norime, kad mums būtų leista pardavinėti visokias knygas, — aiškino naujas akademikas. — Moksliškų studijų negalima varžyti...

— Iš kur jūs žinote, kad tos knygos, kurias jūs jau kelis metus pardavinėjote, buvo mokslininkų parašytos? Iš kur jūs žinote, kad tos knygos suminė duomenys buvo tikslūs? Iš kur jūs žinote, kad ten nebuvo gryniausios propagandos prieš nepažįstantiems ir neapdairiems akademikams apgauti?

— Mes to nežinome, bet mums ir nereikia žinoti, — įsimaishė dar vienas skautas akademikas. Jeigu mes patys neturime teisės studijuoti tos literatūros, tai mes negalime susidaryti savo nuomonės, — aiškina dar vienas.

— Bet kas gi jums neleidžia tos literatūros studijuoti? — vėl akademikas buvo paklaustas.

— Mūsų aukštoji skautų vadovybė, — atsakė knygų pardavėjas.

— Tai neteisybė, — pasakė skautų gyvenimą atydžiai sekanči moteris. — Jums uždraudė komunistines knygas pardavinėti, bet niekas neuždraudė jums tos literatūros studijuoti.

Amerikoje yra pakankamai agentų, kurie pardavinėja komunistinę literatūrą, kuriam galui skautams tapti tokiais agentais?

— Tai iš kur mes tą literatūrą gauname, jeigu mums uždrausta ją pardavinėti?

Jeigu jūs būt literatūros norite, tai bet kuriame knygyne galite jos nusipirkti. Amerikoje komunistinės literatūros niekas nedraudžia pardavinėti. Jūs protestuodami prieš vadovų patvarkymą, draudžiate man nusipirkti lietuviškų knygų. Aš esu pensionierė, daug pinigų neturiu ir važinėti po knygynus negaliu. Kaziuko mugėj visuomet nusipirkdavau knygų už kelias dešimtis dolerių, o dabar jūs protestuodami prieš lietuvių tautos prieš knygų uždraudimą pardavinėti, uždraudžiate skautų mugėje pardavinėti lietuviškas knygas. Norite patirti tiesą, reikalaujate "tyrinėjimo ir studijų laisvės", o patys savo elgesiu uždraudžiate man įsigyti naujausias lietuviškas knygas... Jūs turite kovoti prieš komunistus, bet šitokiais savo veiksmais tikrai padedate komunistams... Jeigu jūs rusų pavergioje Lietuvoje protestuotumėte ir net streikuotumėte dėl to, kad okupantas neleidžia pardavinėti

kitų lietuviškų knygų, tai būtumėte tikri didvyriai, o dabar tapote sovietų imperializmo agentais. Savo veiksmu jūs tik tai padedate okupantui. Rusas Lietuvoje draudžia laisvame pasaulyje spausdintas knygas, o jūs tai darote Amerikoje... Ir tai darote "ieškodami tiesos"...

— Kas tamsta es? — griežtesniu tonu paklausė vienas skautas akademikas. — Kaip tamsta vadini? Koks tamstos vardas? — įsimaishė kitas.

— Tavo tėvas buvo mano mokytojas, grįžęs namo paklausė jo, bet čia, viešojoje vietoje šitokių tonų nedrįsk mane tardyti ir mano vardo klausinėti. — atsakė patyrimą turinti skautė ir nužingsniavo nuo tuščio knygų stalo ir logiškai galvoti neprimokusių skautų akademikų.

O vis dėlto liūdna, kad mūsų skautai akademikai, klausdami giliau nepastudijavę, nori

Lietuva Jungtinių Valstybių Kongrese

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 55-rių metų sukakties proga JAV Kongrese kalbėjo Senato ir Atstovų Rūmų nariai.

Vasario 15 d. senatoriai: Charles H. Percy (R. Ill.), James L. Buckley (R. NY), Edward W. Brooke (R. Mass.), Richard S. Schweiker (R. Pa.), Roman L. Hruska (R. Nebr.), Harrison A. Williams (D. NJ), Kongresmanai: Charles A. Vannik (D. Ohio), Frank Annunzio (D. Ill.), Lee H. Hamilton (D. Ind.), Yvonne Brathwaite Burke (D. Cal.).

Vasario 19 d. senatoriai: John O. Pastore (D. RI), William Proxmire (D. Wisc.), Bob Packwood (R. Ore.), Abraham A. Ribicoff (D. Conn.).

Vasario 20 d. Atstovų Rūmų seivokacija skaitė kun. Adolfas Stašys iš Chicago. Kalbėjo senatoriai: Carl T. Curtis (R. Nebr.), J. Glenn Beal (R. Maryland), kongresmanai: Daniel J. Flood (D. Pa.), Thomas P. O'Neill (D. Mass.), Edward J. Derwinski (R. Ill.), James A. Burke (D. Mass.), James N. Hanley (D. NY), Frank M. Clark (D. Pa.), Matha W. Griffiths (D. Mich.), Silvio O. Conte (R. Mass.), John E. Hunt (R. NY), Lawrence Coughlin (R. Pa.), Barber B. Conable, Jr. (R. NY), Henry Smith (R. NY), William Walsh (R. NY), Gus Yatron (D. Pa.), Henry S. Reuss (D. Wis.), William S. Broomfield (R. Mich.), Matthew J. Rinaldo (R. NJ), Edward J. Patten (D. NJ), John Buchanan (R. Ala.), Jack F. Kemp (R. NY), John M. O'Brien (R. Ill.).

Iš viso per tas tris dienas kalbėjo 12 senatorių ir 51 kongresininkas. Lietuviai kviečiami rašyti padėkos laiskus savo valstijos kalbėtojams. Elta

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are repaid if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1880-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų sukurtą darbą. 604 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuviai, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški choralai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksnių žmonių biografinės. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čeki arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

139 So. Halsted St., CHICAGO, ILL. 60608

Philomena sako...

Taupymas yra šeimos pareiga. Įvairūs skelbimai masina visą šeimą piktį ką nors naujo. Bet

jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

Pinigai, taupomi Chicago. Taupymo ir skolinimo bendrovės bet kokiam lietuviui, yra Federalinės valdžios apdrausti iki \$20,000,000.

5%

Regular Passbook Account

5 1/4%

90 Day Passbook Accounts

5 3/4%

\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6%

\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7575

6245 South Western Ave.

476-7575

Charles P. Kal advokatauja 40 metų

(Tęsinys)

Suorganizavo namų savininkus

— Kokiose kitose lietuvių organizacijose veikė ir ką suorganizavo? — Jūsų korespondentas paklausė p. Kal.

— Savo laiku suorganizavau Marquette Parko Lietuvių Piličių klubą, — atsakė adv. Kal.

— Vėliau teko suorganizuoti Marquette Parko Namų Savininkų Draugiją, kai įsitikinom, kad organizuotiems lengviau ginti savo reikalus. Daugelį kartu buvau kviečiamas į Pietų Illinois valstiją, kad padėčiau suorganizuoti ten esančių anglių kasėjų distriktą, mainieriams padėjau surašyti konstituciją.

— Kai naciai pradėjo kabinėtis prie Klaipėdos, — toliau tęsia pasikalbėjimą Charles P. Kal, — tai sukvietėm visus žymesnius visuomenės vadus ir iki 3 valandos ryto tarėmės ir diskutavom, kas daryti. Pasitarimai ir bendros akcijos aptarimas tęsėsi kelias dienas, kol viskas nebuvo aptarta ir sutarta.

Dariaus - Girėno paminklas

— Dariaus ir Girėno kelionė Lietuvą sukėlė didelį sujudimą visų Amerikos lietuvių tarpe, — pasakoja Charles P. Kal. — Rei-

kalingus pinigus, sukelti padėjo organizacijos, profesionalai ir pavieni asmenys. Buvo sukurta reikalinga suma kelionei. Visi džiaugėsi, kad lakūnai vis dėlto išskrido ir perskrido Atlantą... Bet įvyko nelaimė. Abu lakūnai nugalejo vandenyną, bet jie žuvo visai netoli Lietuvos, prūsų žemėje.

— Tuoju po nelaimės lietuvių patriotai sumanė pastatyti jiems gražų paminklą Chicagoje. Aš tuo metu buvau Cook apskritys prokuroras, tai negalėjau įsitraukti į paminklo statybos darbus. Aš nebuvau kviečiamas į komitetus ir neteko prie organizavimo prisidėti. Po dviejų veiklos metų, komitetas surinko \$5,000, pinigų padėjo į banką ir darbas sustojo. Komitetas stengėsi sukelti daugiau pinigų, bet jam nesisekė. Komiteto nariai pradėjo trauktis, o pats komitetas, darbo neatlikęs, beveik suiro. Pinigai buvo banko, bet paminklo nesimatė. Už penkis tūkstančius ir tais laikais niekas paminklo negalėjo pastatyti. Baigęs savo tarnybą teisme, įsitraukiau į Dariaus - Girėno paminklo statybos darbą. Buvo taip:

Pastebėjęs didelį komiteto narių apsnūdimą, ryžausi visą reikalą išjūdinti. Tuo reikalu pa-

Detroito 3. 3. 73 po pagerbimo pagrindinio kalbėtojo Vasario 16-osios proga A. L. T. Pirmininko Dr. Kazio Bobelio, D. L. O. C. Valdybos dalis pasidaro nuotrauka. Iš kairės į dešinę sėdi: ponis Bobelienė, A. L. T. direktorė Elzbieta Paurazienė, Dr. K. Bobelis, "Aidučių" Ansamblio vadovė muzikė Alice Stephens, D. L. O. C. pirm. Antanas Sukauskas. Stovi fin. sekret. Rita Garliauskaitė ir Etninių grupių atstovas inž. Bernardas Brizgys. Trūksta adv. Rimo Sukausko - Sakio, jaunimo sekcijos atstovo studento Roberto Selenio ir narių: Aldonos Tautkevičiūtės, Nijolės Giedriūnaitės ir Kastyčio Karvelio.

Nuotrauka K. Sragausko

rašiau straipsnį į Sandarą. Tame straipsnyje pasiūliau architektams paruošti tokius paminklo planus, kad lietuviams nebūtų gėdos. Aš pats pasiūliau \$100 geriausią projektą paruosiam architektui. Advokatas Ollis davė \$25 premijai, o Justinas Mackevičius dar pridėjo \$25. Paskelbėm konkursą paminklo projektui. Kaip tik sukėlėm pinigų, tuoju iš Lietuvos pradėjo plaukti architektų paruošti projektai. Reikalas buvo iškeltas platesnėje spaudoje. Padarėm įdomesnių projektų paveikslus ir paskelbėm spaudoje. Lietuvių tarpe kilo susidomėjimas, o komiteto narių tarpe kilo entuziazmas. Juo didesnis žmonių skaičius kokių klausimu susidomi, tuo lengviau gauti dar didesnį pritarimą.

— Komitetas, pamatęs kaip į mano iniciatyvą žmonės atsiliepė, pakvietė mane dirbti kartu su jais. Komiteto posėdin atėjau su keliais projektais ir, mano nustebeimui, komiteto nariai pritarė mano planams ir buvo priimti mano paruošti veiklos projektai.

— Pirmiausia mes nutarėm prakasti žemę pamatams padėti. Plačiau reikalą išgarsinom ir suėjo apie 40,000 žmonių. Jie susirinko Marquette Parke, dabartinio paminklo apylinkėje. Nutarėme šia proga parinkti aukų. Diena pasitaikė gera ir aukų rinkimas mums gerai sekėsi. Lietuviškoji spauda plačiai išgarsino pirmąjį mūsų darbą, tai čekiai pradėjo plaukti iš kitų lietuvių kolonijų. Paminklui statyti pinigų aukų organizacijos ir pavieni asmenys. Už poros mėnesių mes jau turėjome \$10,000.

— Vėliau nutarėm suruošti dar vieną šventę Dariaus - Girėno paminklui šventinti. Į šventę suvažiavo daug žmonių iš visos Chicago, o iš Lietuvos atvažiavo net vienas vyskupas. Žmonių prisirinko didelė minia. Šį kartą buvom geriau suorganizavę aukų rinkimą. Buvome pasidarę specialias dėžutes pinigams rinkti ir turėjome žmones, kurie mokėjo mandagiai paprašyti. Šį kartą suruošėm tikrai didelį pikniką. Nuo 67-tos gatvės iki 69-tos viskas buvo nusatinėta stalais, kuriuose lietuvis šeimininkės turėjo

DETROITO NAUJIENOS

— Vasario 25 d. Lietuvių namuose abiejų tautų skautai paminėjo Vasario 16-ją ir šv. Kazimiero bažnyčioje. Meninę dalį atliko mok. Valės Tautkevičienės vadovaujamas kvartetas "Aušra".

Po to skautų tuntininkas Leopoldas Heiningas padarė pranešimą apie jubiliejinės stovyklos paruošiamus darbus. Stovykla įvyks prie Clevelando, balandžio mėn. 29 d. L. Heiningas, Baltijos tunto tuntininkas, Skautų sąjungos apdovanotas Lelios ordinu. Pakelti į paskautininkus Vyr. skaut. įsakymu: Kastytis Karvelis ir Robertas Sele-nis. Už skautiškos veiklos rėmimą pakelti į apdovanotų buvo ir daugiau, bet be programos neįmanoma tiksliai aprašyti, todėl palieku patiems skautams.

— Kaimyniniame Windsor, Kanadoje, Vasario 16-osios minėjimas įvyko vasario 25 dieną

pagaminusios skanias lietuviškus pietus. Vienas biznierių paauskavo 13 didelių statinių alaus. Jam tai brangiai negalėjo kainuoti, nes jis pirkto urnu, gal dar gavo nuolaidą, bet mums tai buvo didelis pinigais, nes mes alų pardavinėjome. Šį kartą surinkome apie \$9,000. Gaila, kad tuo metu buvo kilęs konfliktas tarp Dr. Pijaus Grigaičio ir A. Vanagačio. Margutis rėmė paminklo statymo darbą, o Grigaitis pritarimui statė sąlygas.

— Kada viskas buvo paruošta ir galėjome lieti cementą, tai padarėme didelį subvymą. Į Marquette Parką prisirinko daug žmonių. Šį kartą turėjome paruošę sertifikatus. Kas aukėjo po \$100, to vardą įrašėme į specialų sąrašą, idėjome į butelį, užkimsome ir įleidome į cementą. Atsirado aštuoni šimtiniškai aukų po šimtinę paminklo statybai. Jų vardai ir pavardės guli paminklo cemente. Vėliau rašėme sertifikatus tiems, kurie aukėjo po \$50. Tokių atsirado visos tuzinas. Dar vėliau davėme sertifikatus su komiteto valdybos parašais \$25 aukojusiems.

— Visi sertifikatai buvo sudėti į butelį, padėti į pamatus ir užleisti cementu, kuris buvo sumaišytas ir laukė įsakymo. Tie buteliai su aukotojų vardais ir pavardėmis dar ir šiandien tebestovi pamato cemente. Ten padėti ir komiteto narių vardai ir pavardės.

— Buvome pakvieta į šią šventę ir Tribune korespondentus. Sekančios dienos laidoje jie rašė, kad prie Dariaus - Girėno paminklo buvo susirinkę 60,000 žmonių. Iš tikrųjų, minia buvo didelė. Į Marquette Parką vyko ne tik lietuvių, bet ir kitataučiai. Jie turėjo progos paragauti lietuviško maisto. Daugeliui patiko lietuvių šeiminių gamtos dešros ir virti kopūstai. Jos tais laikais buvo daug skanesnės, negu didelėse mėsinėse gaminamos dešros... (Bus daugiau)

atidaryta dail. Vytauto Ogilvyo tapybos paroda. Detroito visuomenė, prisiminkite datą ir atsilankykite į spektaklį ir į parodą.

— Kovo mėn. 2 d. mudu su žurnalistu Antanu Griniu aplankėme Detroito Universiteto bibliotekoje iš mėnulio atvežtą keturių uncijų akmenį. Eidami į bibliotekos pastatą galvojome, kad bus eilės lankytojų ir greit prie to akmens neprieisime, bet jėgę vidun nustebeime kai nei vieno lankytojo neradome. Prie į paruoštą langą įstatyto akmens stovėjo du jauni uniformuoti studentai, kurie mums suteikė papildomas žinias. Akmuo kaip akmuo, nieko nuostabaus, tamsiai pilkos spalvos, apie tris inčus ilgumo ir apie du platumo. Pagal jo svorį neatrodo, kad jis būtų kietos sudėties. Laikomas pastove galais statmeniskai, kad galima būtų apžiūrėti šį visų pušį. Šį akmenį iš mėnulio atskraidino Apollo 11. Vestibulyje prie akmens išstatyta astronautų, mėnulio bei erdvėlaivių įvairių nuotraukų. Atrodo, kad ir mūsų žemėje panašų galima rasti.

— Jonas Gaizutis gavo liūdną žinią iš Vilniaus, kad mirė jo motina, sulaukusi 88 metus amžiaus.

— Balandžio mėn. 15 d. 4 val. p. p. į Detroitą atvyksta Laima Rastenytė - Lapinskienė. Žada papasakoti pasakų mūsų mažiesiems. Kviečiami tėveliai atsi-

vežti vaikučius pasiklausyti gražių pasakų.

— Dievo Apvaizdos parapijos žinios. Artinantis naujos bažnyčios šventinimui ir kultūrinio centro atidarymui bus išleistas leidinys. Tam reikalui yra sudaryta komisija iš sekančių asmenų: Alfonso Nako, Antano Dainiaus, Andriaus Butkūno ir Algio Astašaičio. Turintieji istorinės medžiagos, apie šv. Jurgio parapiją vėliau Dievo Apvaizdos — prašomi suteikti Andriui Butkūnui. Laukiama leidinui macenatų. Aukas galite siųsti Jonui Urbanui.

— "Naujienose" Nr. 51 tilpo nuotrauka, kurios tautiniais rūbais apsidariusių mergaičių apacioje užrašyta: Dainavo Detroito lietuviškos nepriklausomybės minėjime. Turėjo būti ne Detroito lietuviškos, bet "Aidučių" ansamblis ir Chicago su vadove muzikė Alice Stephens.

— Kovo mėn. 11 d. Liet. namuose 12 val. bus atidaryta Kaziuo mugė. Skautai visus kviečia atsilankyti, savo atsilankymu paremsite skautus. Mugę ruošia skautų tėvų komitetas. A. Miežis

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado

J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, liutusiams siuntiniui į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Jos eina į kabinetas knygas galima užsisakyti Naujienose

Lluda Dovydėnas MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir nūstymis duomenys apie bolševikmeti Lietuvoje. 400 pusl. 1938 m. 4 dol. 50 centų. Kaina 5 dol. 50 centų.

Jurgis Gilauda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendra darbautojų ir tiltu statytojų su sovietais sukeltų mitų mišroje apie besikeičiantį komunizmą. 158 ps., kaina 3 dol.

Jurgis Gilauda, AGONIJĄ. Romanas 408 ps. kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vėriausybės kaniuliacija prieš bolševikus ir jos neįveiktą tragediją.

Stefanija Rūkiene, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai parašyti ramiu klasišku stiliumi apie sunkia pavergtą lietuvių dalį. Aprašoma hidas ir stilinga pilvėta geriausiems garsoisio rašytojos Pearl Buck būrinami 528 ps. kietais viršeliais kaina 6 dol.

Juozas Kapackinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiaun Lietuva, bėgima nuo bolševikų ir gyvenima tremtinių stovyklose. Vokietijoje 278 ps., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas paveržiant tautas ir asmenis 270 ps., \$4.00

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje. Trakose. Druskininkuose. Kaune. Naudakluose. Klaipėdoje ir Palangoje. Valdžios aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 ps., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU Į VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 ps., \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKŲOSE 1944-54 m. 49 ps., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žiaurūs. Pastuokime visą, skaitydami Krišto Pieperio 77 ANEKDOTUS 52 ps., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato ps., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansambliui, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE 2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo Indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. or Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmdienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Brežnevas gavo partinį bilietą

Leonidas Brežnevas, Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto pirmasis sekretorius, partijai pradėjus valymą, oficialiai dabar pavadintą "dokumentų keitimu", šių metų kovo 2 dieną gavo "naują dokumentą". Brežnevui naujas partinis bilietas įteiktas centro komiteto sekretorių akivaizdoje. Gavęs naują bilietą iš I. Kozlovo, centro komiteto nario vadovaujančio centro komiteto narių valymui, Brežnevas padėkojo Sovietų žinių agentūra Tass šitaip pranešė apie naujo bilieto įteikimą Brežnevui:

"Priimdamas partinį bilietą, draugas L. Brežnevas karštai padėkojo Centro Komitetui ir visiems didžiosios Lenino partijos komunistams už jam suteiktą garbę ir didelį pasitikėjimą dirbti TSKP centro komiteto sekretorium. Kartu jis pasakė, tarnaušias kaip ir pirmą, didžiajam Lenino reikalui, komunistų partijos idealams, tarybinei liaudžiai, komunistų reikalui". (Tiesa, 1973 m. kovo 3 d., 1 psl.).

Brežnevas jau seniai pradėjo komunistų partijos eilių valymą. Pirmi smūgiai buvo kirsti, kai politinis biuras suskilo dėl prezidento Niksono kelionės ir šiaurės Vietnamo bombardavimo. Brežnevas buvo susitaręs su JAV dėl prezidento kelionės į Maskvą, bet prezidentas tuo pačiu metu kirtu pačius skaudžiausius smūgius šiaurės Vietnamo karo centrams. Keli partijos centro komiteto nariai norėjo atidėti prez. Niksono kelionę arba visai atšaukti jo pakvietimą, bet Brežnevas užsispyrė, kad reikia užmiršti viską ir kviesti prezidentą. Brežnevas jau tada žinojo, kad Rusijoje nebus duonos ir neužteks bulvių. Jam reikėjo rasti bendrą kalbą, kad JAV parduotų rugių ir kviečių.

Brežnevas paskyrė komisijas partijos nariams išvalyti nuo nepageidaujamo elemento, jis apsaugojo, kad dėl nepageidaujamo narių išmetimo partijoje nesudarytų opoziciją, kuri kėsintųsi į paties Brežnevo turimą galią. Jis pats asmeniškai prižiūrėjo, kad valymo komisijų priešakyje stovėtų Brežnevui ištikimi žmonės. Jis pats paruošė instrukcijas, kaip valyti partijos eiles ir prižiūrėjo, kad komisijų narių sąstata būtų tikrai ištikimas elementas. Brežnevas dėkojo Kozlovui ir komisijos nariams už "pareikštą pasitikėjimą", kad pats Brežnevas Kozlovą ir kitus pastatė partijos "dokumentų keitimo" priešakin. Brežnevas prie partijos eilių valymo ruošėsi porą metų. Jam pažįstamas kiekvienas valytojas, kurį jis gali labai lengvai pasiekti ir duoti visas reikalingas instrukcijas. Bet jis veidmainiškai dėkoja Kozlovui, kurį pats paskyrė. Brežnevas dėkoja už pasitikėjimą, o Kozlovas gavo tas pareigas vien tik todėl, kad Brežnevas gali juo pasitikėti.

Paruošiamieji partijos valymo darbai jau seniai pradėti ir "tarybinėje" Lietuvoje. Čia valymui vadovauja Antanas Sniečkus. Kiekvienu svarbesniu reikalu Snie-

DEL URBSIO RAPORTO

Juozas Urbšys, buv. Užsienių reikalų ministeris

Atsventę dvejus mūsų tautos nesenos praecies didingus įvy-

kus tariausi su Brežnevu, bet visa kita palikta Sniečkus nuožūrai. Jis galės išmesti iš komunistų partijos kiekvieną lietuvį, kuris neparodys reikalingos ištikimybės Sniečkui ir okupacinei rusų politikai.

Atidavus "naują dokumentą" Brežnevui, Tiesa pirman puslapin idėjo porą lietuviškų "pirmųjų". Kauno miesto Lenino rajono valymo komiteto pirmininkas Petras Staškūnas įteikė "naują dokumentą" metrologui Leonui Lazėnui. Kitoje fotografijoje partijos bilietai įteikiami dzeržinskiečiams pirmūnui šlifuotojui Edvardui Kazakauskui, "socialistinio darbo didvyriui", Juozui Sikorskui ir kitiems.

Brežnevas gavo pirmą partinį bilietą, bet jo numeris buvo antras. Pirmas partijos bilietas buvo paruoštas ir išduotas Vladimirui Leninui, nors Leninas jau mirė prieš 50 metų.

Partijos eiles keliais atvejais valė Stalinas. Bet jam nereikėjo komisijų ir bereikalingai išgalvotų "dokumentų valymų" įtakingesniems partijos nariams Stalinas gyvybę atimdavo. Čekistai apklausinėdavo įtariamą partijos narį, pranešdavo Staliniui, o pastarasis liepdavo vesti į čekos pogrindį ir paleisti kulka į pakaušį. Čekos pogrindžio šitokių būdų buvo likviduoti Bucharinas, Rykovas, Zinovjevas ir kiti įtakingi komunistai. Trockio Stalinas nedrįso panašiu būdu likviduoti, nes pastarasis turėjo įtakos raudonosios armijos generolų tarpe. Pradžioje Stalinas ištrėmė Trockį į užsienius, o kai Trockis netylėjo, bet organizavo opoziciją, tai čekistai pasiekė Trockį Meksikos sostinėje. Čekistas įsibrovė į privatų Trockio butą ir kanabėku praskėlė jam galvą.

Mirus Staliniui ir centro komitetui likvidavus Beriją, centro komiteto nariai prižadėjo vienas kito nežudyti. Pagal veiksmus papročius ir komunistinę praktiką, iš valdžios išverstas Nikita Chruščiovas turėjo būti sušaudytas, kaip buvo sušaudyti šimtai įtakingų komunistų. Bet Brežnevas Chruščiovo nešaudė. Jis liepė jam tylėti ir ramiai baigti dienas. Pačioje Rusijoje Chruščiovas tylėjo, bet jis bent kalbėjo kelias magnetofonines juosteles, iš kurių amerikiečiai atmušė gana įdomią sovietinio gyvenimo knygą. Brežnevas tuo tarpu partijos narių nešaudė, kaip tai darė Stalinas, bet į darbo stovyklas, psichiatrines ligonines ir į kalėjimus jis laisvai siunčia.

Jeigu komunistų partijoje būtų demokratinė santvarka, kaip partijos konstitucija skelbia, tai komunistų partija jau būtų padariusi didelę evoliuciją demokratėjimo linkme. Galimas daiktas, kad partijos nuotauka būtų atsiliepusi į viso krašto nuotauką, būtų sudemokratinę benti kiek ir kraštas. Tuo tarpu jokio atodėrio Sovietų Sąjungoje dar nesimato. Kaip jėga valdė Stalinas, taip jėga valdo ir Brežnevas. Vargas tiems komunistams, kurie turės drąsos nežengti į taktą ir neklausys įsakymų iš centro. Pradėtas partijos eilių valymas nieko naujo nežada.

kus — 1923 m. sausio 15 dieną Klaipėdos įjungimo į Did. Lietuvą 50 metines ir Vasario 16 mūsų valstybės atstatymo šventes, artėjame prie kovo 22 dienos. Tai diena, kuomet 1939 metais mūsų vokiškasis kaimynas, "das Volk der Dichter und Denker" (poetų ir galvočių tauta) skaudžiai įžeidė mūsų tautą ir grubiai pažeidė mūsų valstybę.

Žmogus, kuris pažeminimo kryžių turėjo į Lietuvą parnešti, buvo užsienių reikalų ministeris Juozas Urbšys. Grįžtant 1939 m. kovo 20 d. iš Romos per Berlyną, jis buvo pašauktas į nacių užsienių reikalų ministeriją, kur Reicho užsienio ministeris Ribbentropas jam įteikė žodinį ultimatumą — grąžinti Klaipėdą Vokietijai, arba prisigyventi, kad vokiečių kariuomenė nežygiuos į vieną Klaipėdą, bet žygiuos ir toliau į Did. Lietuvą.

Ruth Oliver, 6 m. amžiaus, tarp dviejų žaislų — šimpanzių. Visa grupė lyg sako: "Negirdėk nieko blogo, nekaltėk nieko blogo, nematyk nieko blogo".

bet žygiuos ir toliau į Did. Lietuvą.

Iš Berlyno Urbšys buvo vokišku lektuvu atskraidintas į Kauną. Reikia manyti, kad jis 2 val. trukusioje kelionėje pasidarė rastiškų pastabų apie turėtą pasikalbėjimą ir įteiktą ultimatumą, kurių jis vėliau laikėsi, kuomet referavo apie ultimatumą Lietuvos seimui, ministerių kabinetui ir valstybės prezidentui.

Kai kurie mūsų žmonių kalbėdavo apie pilną "Urbšio raportą", nors vargu galima tikėti, kad Urbšys per dvi lektuvų skridimo valandas būtų galėjęs ištisą raportą parašyti. Toliau ejo gandai, kad tas Urbšio raportas buvo išsiuntinetas svarbiausioms Lietuvos pasiuntinybėms. Asmenys, kurie tokiu dokumentu buvo interesuoti, nekarta mėgino jį surasti. Taip Martynas Brakas, buvęs Lietuvos Laisvės komiteto nariu, jau prieš eilę metų kreipėsi į p. Lozoraitį, Baletį, Turauską, Dr. Gerutį, Dr. Bačkį ir škirpą, bet, kaip Brakas rašo, "niekas negalėjo pasakyti, ar ir kur to raportu nuorąs galėtų būti".

Po Antro pasaulinio karo keli vokiečių autoriai pradėjo girti "išmintingą" Lietuvos vyriausybę, kuri 1939 m. supratusi tarptautinę padėtį ir savo gera valia, ne kieno neverčiama, grąžinusi Klaipėdą Vokietijai. Ultimatumas, gink Dieve, niekuomet nebuvęs Lietuvai įteiktas. Ta linkme, tarp kitų, pasiskaita keturiose vokiškose studijose:

1) Dr. Hecker — Hamburgo universiteto tautų teisės ir užsienio viešosios teisės Tyrimo Instituto (Forschungsstelle für Völkerrecht u. ausländisches öffentliches Recht der Universität Hamburg) bendradarbis, parašė "Eksperimentų apie vokiečių — lietuvių santykius, ypač Klaipėdos atžvilgiu" (Gutachten über die deutsch-litauischen Beziehungen, insbesondere im Hinblick auf das Memelland), 1955 m., Darmstadto teismo aktai.

2) Dr. Hecker — Vokietija, Lietuva ir Klaipėdos kraštas (Deutschland, Litauen und das Memelland), Jahrbuch d. Albertus Universität, 1955, t. VI, p. 228—256.

3) Dr. Hecker — Klaipėdos krašto po Antro pasaulio karo įjungimo į Lietuvos Tarybų Sovietų Respubliką teisėtumo klausimas (Die Eingliederung des Memellandes in die Litauische Sozialistische Sowjet-Republik nach dem 2. Weltkrieg als Rechtsfrage, Jahrbuch d. Albertus Universität, 1958, t. VIII, p. 349—367.

4) Dr. Hans Hopf — Kaip veikė Lietuvos santykiai su kaimynais į Klaipėdos kraštą. Vokietijos — Lietuvos 1939 m. kovo 22 d. valstybinės sutarties proistorija (Auswirkungen des Verhältnisses Litauens zu seinem Nachbar auf das Memelgebiet. Zur Vorgeschichte des deutsch-litauischen Staatsvertrages vom 22. März 1939), Jahrbuch d. Albertus Universität, 1962, XII, p. 235—270.

Minėtose studijose visa politinė kaltė dėl Klaipėdos krašto besąlyginiai suverčiama Lietuvai. Į vokiškus kaltinimus lietuviai neatsakė. Tylėjo istorikai, tylėjo veiksniai, tylėjo diplomatai. Net labai raštingas mūsų pulk. Škirpa, 1939 m. buvęs Lietuvos atstovu Berlyne ir asmeniškai pergyvenęs visus tuos Lietuvos pažeminimus, šiuo klausimu tylėjo kaip grabas. Lietuviškoji tykla buvo net tokia gili, kad vokiečių bibliografas Dr. Wermke lyg ir nustebe 1969 m. Rytprūsių tremtinių savaitraštyje "Das Ostpreussenblatt" rašė: "Lietuvių literarinis domėjimasis Klaipėda tėra menkas. Iš 30 titulu (knygų) apie Klaipėdą, tik 5 tėra lietuvių kalba" (Dagegen ist das literarische Interesse der Litauer an Memel gering. Von 30 Titeln sind nur 5 litauisch).

Mūsų buvusio ministerio asmeniškai pareiškimai apie 1939 m. kovo 22 d. įvykius būtų daug padėję į klausimą iškelti ir vokiškojo ultimatumo faktą paryškinti. Bet atrodė, kad skeptikai gali turėti tiesą ir "Urbšio raportu" gali visai nebūti.

Tačiau, ačiū Dievui, "Urbšio raportas", nors ir truputį kitokioje formoje, egzistuoja. Mažlietuvius Dr. Martynas Anyšas, nepriklausomybės laikais buvęs Lietuvos Užsienių reikalų ministerijos pareigūnu, Urbšį, be abejo, asmeniškai pažinęs, keletą

dienų po 1939 m. kovo 22 d., turėjo su ministeriu pasikalbėti. Šitą interviu Dr. Anyšas užrašė, jį pavadinęs "Pasikalbėjimas su užsienių reikalų ministeriu Juozu Urbšiu apie Klaipėdos krašto atidavimo pasitarimų eiga".

Tai penkių mašinraščio puslapių dokumentas, kuris daug padės tiksliai perduoti anų dienų istorinius įvykius. Dr. Anyšui, tokio ypatingai svarbaus istorinio dokumento autoriui, labai budriai atlikusiam nepaprastai svarbų darbą, ne tik mes mažlietuviai, bet ir visi lietuviai privalome būti dėkingi. Patį dokumentą galėsime plačiai vertinti, kuomet jis bus paskelbtas.

M. Gelžinis

TAUTINIS KAPINIS LIETUVIŲ

Man atrodo, kad ateinantį sekmdienį, kovo 11 dieną, Dariaus Gireno salėje vyksiančiame susirinkime Lietuvių Tautinių Kapinių susirinkime, geriausia būtų balsuoti už šiuos vyrus kapinių direktorių pareigoms:

1. Povilas Daubaras,
2. Martynas Gudelis,
3. Jonas Jokubonis,
4. Bruno Klemka,
5. Kazys Mačiukas,
6. Jonas Drevinas ir
7. Aleksandras Zujus.

Daugelis jų žino, kaip eina kapinių reikalai. Jie yra taupūs, nuosirdūs ir geri žmonės, kurie tinka šios įstaigos administracijai.

Sklypo savininkas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICŲ LIT

POVILAS MILERIS

(Biografijos bruožai)

41

Petronėlė būtų galėjusi pas brolių toliau gyventi, bet tai buvo ne josios charakteris. Būdama jauna ir stipri, ji norėjo pati sau duoną užsidirbti. Ji neieškojo dėdžių, kuriuos būtų galėjusi išnaudoti, jai buvo svetima mintis skriausti savo brolių... Ji buvo nepaprastai sąžininga ir dora moteris. Tokia ji pasiliko iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Ji buvo gera ir pavydinga žmona, susipratusi lietuvių, kiekvieną dieną kovojanti už gimtinio krašto laisvę ir gyventojų gerbūvį. Ji pritarė Amerikos Lietuvių Tarybos vedamam darbui ir kėlė viešumon okupanto daromas skriaudas lietuviams". (Naujienos, 1969 m. liepos 26 d.)

Stasys Pilka, ilgus mėnesius gyvenęs pas Milerius ir turėjęs progos arčiau ją pa-

žinti, pasakė kad Petronėlė Milerienė turėjo įgimtą nepaprastai gabios artistės gyslelę. Reta kita moteris tokį įgimtą vaidintojos gabumą turėjo. Tai pastebėjęs Bronius Vargšas, nepaprastai gabus režisierius, tuojau jauną mergaitę išaukė į vaidintojų eiles. Ji vaidino su visais svarbesniais Chicagoje buvusiais režisieriais, pradedant Laucevičium, Vaickum ir kitais. Milerienei padėdavo nepaprastai didelis josios pasiryžimas. Ji įveikdavo nemiegotos naktis ir didžiausią nuovargį. (Ten pat)

Prie kapo gražią atsisveikinimo kalbą pasakė Povilas Ridikas, ilgametis Milerių draugas ir artimas bendradarbis Chicago Lietuvos Draugijoje. Karstanešiai buvo šie ilgametiniai Milerių draugai: Povilas Milasevičius, Juozas Šmotelis, Juozas Tamas, Dominikas Mileris, Jonas Draugelis ir Jonas Maliorius Jr.

Baigus atsisveikinimo kalbas, josios karstas pamažu buvo nuleistas į duobę, prie kurios buvo sunęstos gėlės. Visą laidojimo metą buvo grojamos laidojimo melodijos.

Petronėlė Milerienė buvo palaidota šalia josios vyro Povilo. Lietuvių Tautinės Kapinės jiedu pasirinko sklypą ir pasistatė kuklų marmorinį paminklą, kad būtų galima žinoti, kur guli pavyzdingos lietuviškos šeimos palaikai.

Povilas būtų buvęs patenkintas prie kapo pastatytu paminklu, bet Petronėlė sugalvojo jam pastatyti gražesnį paminklą. Savo testamente ji nurodė, kad reikia surašyti svarbesnius Povilo Milerio dirbtus darbus ir išleisti šią knygėlę. Jiedu abu visą gyvenimą stengėsi būti gimtiniam kraštui naudingi. Jiedu norėjo, kad lietuviai galėtų gražiau tvarkytis ir rėmė kiekvieną pastangą atgaivinti ir sustiprinti demokratine santvarka gimtiniame krašte.

Jiedu taip pat norėjo, kad kiekvienas lietuvis turėtų pačias pagrindines žmogaus ir piliečio teises. Jiedu norėjo, kad kiekvienas lietuvis galėtų ramiai, be baimės rūpintis savo ir savo šeimos reikalais; kad kiekvienas galėtų naudotis piliečiams teikiama privilegijomis todėl jiedu rūpi-

nosi šiais klausimais, todėl visą savo gyvatautiėiams.

Petronėlei Povilo idėjos buvo arti prie širdies. Ji žinojo, kiek daug laiko ir pastangų jis buvo pašventęs ne tik tai pačiam laikraščiui, bet Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės idėjoms. Petronėlė nesitenkino paminklu. Ji norėjo, kad būtų surašyti ir suminėti svarbesnieji Povilo dirbti nima su jais glaudžiai bendradarbiavo.

Jiedu taip pat buvo įsitikinę, kad Naujienos atlieka didelį auklėjimo darbą Amerikos lietuvių tarpe. Naujienos buvo suorganizuotos, kad keltų tikrus lietuviško visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo faktus ir lietuviams naudinga prasme juos interpretuotų. Povilas buvo Naujienų organizatorių tarpe, visą savo gyvenimą prie Naujienų jis priremdamas savo petį, kai atsiradavo reikalas. Jis ir išeidamas iš gyvųjų tarpo Naujienų neužmiršo. Jis apdalino savo gimines atsisveikinimo dovanomis, o likučius paskyrė Naujienoms, kad jos ilgus metus gyvuotų ir skelbtų teisybės žodį savo

darbai ir užsimojimai. Kiek pajėgėm atliktų darbų patirti, čia juos suregistruvom.

Pabaiga

Šiomis dienomis, kiek pataisę, pradėsime spausdinti

POVILAS MILERIS BIOGRAFIJA

Jeigu kas norėtų atspausdintą knygą įsigyti, tai prašome parašyti Naujienoms, 1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois, 60608. Knygos kainos tuo tarpu dar nežinome, bet ji gali kainuoti apie \$3.00 ir daugiau. Kietus viršelius turintieji egzemplioriai kainuos vienu doleriu daugiau.

Jeigu kas turite pažįstamų, buvusių Povilo ir Petronėlės draugų, kurie galėtų norėti įsigyti Povilo Milerio Biografiją, tai prašome pranešti ir jų adresu.

NAUJIENOS

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia skambinti 374-8012

Telef. Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinantis ir penktadieniais.
Irečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: Republic 7-8684

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
840 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. P. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
434 WEST 71st STREET
Jūs: Hemlock 4-5849
Rezid. 388-2233

OFISO VALANDOS:

antradieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir sekmadieniais susitars.

Rez. GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 SO. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepia — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį, šeštadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 12 val. po pietų iki kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

19

Ziema Gegėnuose

Kol Varduva užsalo turėjau gerą užsiėmimą meškeriodamas jos vandenynje. Sliekai jau buvo sulindę gilyn, bet aš su galvojau kitą užkandį, dar skanesnį, žuvims villoti. Patyriau, kad žuvis patinka žarnokai (blekai). O žarnokų turėjom, nes mama neseniai buvo paskerdusi paršą. Žuvis ant žarnoko puola tartum musės ant medaus. Kaip tik meškerį metu, žuvis knapt-paknapt ir užkimba. Ypač gerai pasisekė Kūčių dieną. Mano sugautomis žuvimis visus špitolinukus pavaišinom. Mama, zakristijonas, skalbėja, aš ir brolis Pranas valgėm Kūčias prie bendro stalo, o vargonininkas — su saviškiais. Vargonininkas buvo daugiau poniškas.

Prisiminęs vargonininką neiškičiu daugiau apie jį nepasakęs. Jis prie kitų špitolinukų nepritiko. Man net įkyrėjis jis buvo. Jis sekmadienio rytais, kada būdavo pats skaniausias miegas, dar tamsioje beldavosi į mūsų buto duris ir šaukdavo: "Prie dumplių eikit!" Jis pats eidavo giedoti "gadžinkas" lenkiškai. Bažnyčioje tuo metu nebudavo nei vienos matomos sielos, bet jis vistiek giedodavo, o aš palikęs šiltą patalą, šaltoje bažnyčioje privalėjau minti dumplės. Per anas Kūčias aš maniau papirksiąs jį žuvis, bet nepapirčiau — nepasidavė.

Baigiant Kūčių vakariene aš prisiminiau Vainauską ir pradėjau pasakoti apie Blukų vakarą ir dievo Praamžiaus tvėrybą, bet mama sustabdė — girdi, šventame vakare erezioms nevieta. Aš susilaikiau, bet kai liko vienu du su zakristijonu, jam papasakojau visą žemaičių sutvėrimo istoriją. Jis buvo dėkingas, nes kiekvienas panašus pasakojimas praturtina žinių lobyną.

Tarnyba arti Platelių ežero
1898 m., vasario mėn. pradžioje

GRADINSKAS

TV STALĖLIS
NEMOKAMAI
PERKANT JUODA-BALTA
19 INCŲ TV
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU

GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERNANDES
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
623 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE,
CHICAGO, ILL. 60629

je, į mūsų butą įėjo apystoris žemo ūgio žmogus ir pasisakė esąs Petras Būta, gyvenantis arti Platelių ir ieškas prakutusio piemens. Aš jau buvau "prakutęs", nesėjau tryliktuosius metus ir jaučiausi stiprus. Įvairūs darbai, ypač kūlimas, pas Ivocnkius, privertė mano raumenis sustiprėti. Ir ūgiu buvau nemažas.

Mama nei neklausinėjusi užsipašė 5 rublius algos, puspūri bulvių įsėti, kasdieninius drabužius duoti ir metų gale — paviržį. Būta dėl algos nesiderėjo, liepė ruošti ir eiti su juo. Aš sudėjęs į lagaminą savo reikalingąjį turtelį, išėjau su Būta.

Važiavom vieno arklio šlajose visokiais šunkeliais mažne valandą laiko, kad aš pradėjau susirūpinti. Bala žino kur tas ponas Būta mane nuveš? — galvojau. Gal jis nori mane paklaidinti? — Bet veikiausiai važiavom į neregėtą gatvę, aptverta keistomis ir prie kiekvienos sodybos skirtingomis tvoromis. Pagaliau įvažiavome pro atkeltus vartus į kiemą. Tai buvo Būtos namai, o aš čia būsiu piemuo. Veikiausiai sutemo ir tą dieną nepradėjau jokio darbo. Naktį miegojau troboje.

Kitą dieną pradėjau šerti gyvulius ir kopoti eglėsakes, kurių ten, laidaro pakrasty buvo kriuva, kaip kalnas. Kapojau ir kreikiau. Po pietų mamunė parodė "kamara", kurioje bus mano nuolatinė nakvynės vieta. Toji "kamara" ne kamara, ale tvartalis — pasiūrė iš lentų sukaltą prie trobos sienos, kur prieš 3 mėnesius kiaučių būta. Mėsas buvo išimtas, bet žemė primirkusi srutų ir sienos mėsinos. Mane prisilėgė aštrus ir dar niekad nejaustas slogutis — aiskiai juntamas panikinimas ir kilo sumanymas tuojau persirengti savais drabužiais ir eiti, bet, susilaikiau, nes jau artinosi vakaras. Tą naktį mažai miegojau — galvojau apie grįžimą į Alsedzius, nes alsėdikiškai ir piemenukus lygiai gerbia, kaip paauglius.

Rytmetę besidarbuojant, besisiekant su gyvuliais, slėgėlė praėjo — apsimaminau ir likau. Tačiau tai buvo klaida — mano gyvenime pirmoji klaida, nes pusmetį pabuvęs, palikęs uždirtą alga, nebeįsiekiau ir išbėgau.

Bėgimo priežastis buvo ne vien tvartalis vieton buto, bet susėdęs vardu Veselis. Tai buvo pirmas prie ganyklų to kaimo gyventojas. Jis palei savo sodybą neturėjo tvoros, tai genant galvijus vikri karvė ar avis pasukdavo iš kelio į Veselio kiemą ir pakasdavo kashn-kita sulingos žolės. Tai Veselis puldavo mane. Mano pasiteisinimai, atsiprašinėjimai jo nepaveikė. Jis atėmė mano švarką. Kitą dieną — atėmė kepturę, o po to pradėjo laupyti ausis. Abi mano ausys buvo kruvinos. Skundžiausi šeiminiškams, bet anie manęs neuztarė — dar pasiepė. Mačiau, kad neišlaikysiu, tad nutariau bėgti.

Anais laikais samdytas piemu teisiu neturėjo. Sykį pristojęs privalėjo tarnauti sutartą laiką, arba bėgti slapta. Apgalvojau bėgimo planą, parašiau atsisveikinimą ir, viena liepos mėn. šeštadienio vakarą persirengęs savais drabužiais ir laukiau vidurnakties. Kai laikrodžio išmušė 12, padėjęs ant pagalvės atsisveikinimą, išėjau. Atsisveikinimas buvo toks:

Sudiev Būta ir Plateliai,
Sudiev mamunė pikta,
Sudiev Veseli raudonpusi
Sudiev Veseli raudonpusi,
tu daugiau nelpaisi mano ausų.
Sudiev ir tau smirdantis tvartali,
Aš einu pas geresnius žmones.

Veselio pravardžiavimas buvo tikras, nes viena jo veido pusė buvo raudona, kaip kraujas. Atsisveikinimo nepasirašiau, nes maniau, kad ir taip žinos kas rašė. Juozas Šmotelis

ROCKFORD, ILL.

PIETOS SU PROGRAMA

Svajūnas Rutkauskas su savo pamėgtu akordeonu.
Nuotrauka A. Pocius

Svajūnas Rutkauskas prie laimėtų 14 trofėjų.
Nuotrauka A. Pocius

Programą išpildys jaunimas. Kaip buvo jau žvalgo rašyta, Boylon High School studentai ir jaunais žymus akordeonistas Svajūnas Rutkauskas, 11 metų, atliks programą ateinančią sekmadienį, kovo mėn. 11 d. 2 val. popiet Lietuvos klube, 716 Indian Avenue.

Svajūnas Rutkauskas yra pasireiškęs netik muzikoje, bet jau reikišiai šachmatuose ir krepšinio žaidime. Už savo gauti pas rengėjus ir klube prie baro.

net 14 trofėjų: muzikos kontestuose 10, šachmatuose 2 ir už krepšinį 2.

Gražu būtų, kad kuo daugiau šiai dalyvautų šiame jaunimo pasirodyme ir jiems sukeltų ūpą toliau treniruotis ir žengti vis aukštesnį savo srities mēnė.

Skubėkite įsigyti bilietus ir pasiklausti gražios jaunimo programos. Bilietus galima gauti pas rengėjus ir klube prie baro.

— Chicago našių klubas šaukia visuotinį narių susirinkimą kovo mėn. 9 dieną 8 val. vakaro Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo valės ir šokiai Jurgio Joniko orkestrui grojant.
Victorija Cinka, nut. rašt.

SKAITYK PATS IR PARAGINČ
KITUS SKAITYTI
NAUJENAS

A. + A. BAMENCALA BALEISZIS

Pagal tėvus Shimkus

Gyv. Flossmoor, Ill. Ankščiau gyv. Roselando apyl., Chicagoje.

Mirė 1973 m. kovo mėn. 7 dieną, 5:30 val. ryto, sulaukusi 84 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Utenos aps., Anykščių parapijoje, Slavėnų kaime.

Amerikoje išgyveno 59 metus. Paliko nuliūdę sūnus John Bell, dukrė Bernice Balaisis, 3 sūnėnai — Anthony, Joseph ir Paul Shimkus ir jų šeimos, pusbroliai — Adam Pachinsky ir jo šeima ir a. a. Joseph Pachinko šeima, gyv. Mass bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė mirusio Jono. Ketvirtadienį 7 val. vak. kūnas bus pašarvotas De Young-Vroegh koplyčioje, 649 E. 162nd St., So. Holland, Ill. (ED 3-7000). Šeštadienį, kovo 10 dieną 9:15 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Bamencala Baleiszis gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnus, dukrė, giminės.

Laidotuvių Direktorai Leonard Bukauskas ir Sūnus. Tel. CO 4-2228.

A. + A.**KAZIMIERA MILLER**

Pagal tėvus Jonaitė, pagal antrą vyrą Dargienė

Gyv. 18134 So. Sacramento Ave., Homewood, Ill.

Mirė 1973 m. kovo mėn. 7 dieną 12:30 val. ryto, sulaukusi 77 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Klaipėdos mieste.

Amerikoje išgyveno 62 metus. Paliko nuliūdę 2 sūnus — Joseph, jo žmona Estelle, ir Alexander, jo žmona Sue, dukrė Christine Lindquist, jos vyras Harry, 8 anūkai — Geraldine Fritkin, jos vyras Ronald, Darlene Vecchia, jos vyras Richard, Pamela Gramith, jos vyras Larry, Craig Miller, jo žmona Nancy, Celestine Miller, Deborah Linder, jos vyras William, Gary ir Brian Bartulis, 4 proanūkai ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.

Priklausė S.L.A. 134-tai Moterų kuopai ir Amerikos Lietuvių Pašalpos klubui. Kūnas pašarvotas Mažeika — Evans koplyčioje, 6945 S. Western Ave. Šeštadienį, kovo 10 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Kazimiera Miller gimines, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnus, dukrė, anūkai, giminės.

Laidotuvių Direktorai Mažeika — Evans. Tel. RE 7-8600.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Dievas sudėjo sąnarius kiekvieną iš jų kūne, kaip jis norėjo.

1 Kor. 12:18.

Nė vienas iš Kristaus kūne esančių narių negali pasakyti, kad jam nereikia kito nario; ir nė vienas narys negali sakyti, kad jis neturi jokio darbo tame kūne. Po vadovyse mūsų garbingos Galvos, kiekvienas narys, kuris yra pripildytas jo Dvasios, ir trokšta jam tarnauti, ras jame darbą. Kada bus atėjęs laikas atlyginimo, kas žino kiek naudingumo, kurį turėjo Povilas ir Apolosas bus priskaityta nusizeminusiems, tokiems kokiais buvo Aklilas ir Priscila, kurie įvairiais būdais tarnavo ir padarino ir paremdavo giliausius brolius Viespaties darbe.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet nė kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščionim reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parakysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GReenville 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6945 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽEIKAS VIEŠA

KRepublic 7-8888

KRepublic 7-8888

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ISTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS

GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR "NAKTĮ"

★

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1005

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

KRepublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

SKELBTIS NAUJIENOSE APSIMOKA

Cornell College pianistas iš Lietuvos. Cornell College, Vernon, Iowa, atsiuntė Naujienoms kovo 1 d. datuotą pranešimą apie savo muzikos mokytoją pianistą Julian Bern (ir jo foto nuotrauką), kilusį iš Lietuvos ir pabėgusį į Vakarų Hitleriui 1939 metais užimant Klaipėdą. Muzikas Bern neseniai grįžo iš koncertinės kelionės Europoje ir pasakojo, kad koncertuodamas Miunchene, Vokietijoje, po koncerto susitikęs apie dešimtį savo senų laiku gerų draugų iš Lietuvos. Du iš jų pasveikinti atvykusių buvę mokykloms draugai iš Klaipėdos, kur ir pats Bernas gimes, augęs ir gyvenęs iki pat nacių užpuolimo. Daugumas Berno draugų buvo nacių kacetuose ir Bernas nebesitikėjęs juos dar gyvus matyti, dėlto susitikimas juoba buvęs malonus siurprizas. Muzikas Julius Bern laisvai kalbės anglų, vokiečių, prancūzų, rusų ir hebrajų kalbomis, tik nieko nepasakytą, ar gyvendamas Klaipėdoje mokoje lietuviškai.

PENSININKŲ ĮSIKŪRIMAS

Pensininkų nuolatos daugėja ir daugės, tai jau tokia gyvenimo eiga. Kaip žinoma, sulaukusieji 62 metus savo noru gali kvalifikuotis pensijai, gi 65 metų amžiaus ne visur vienodai: vienerių griežtai reikalaujama apiešti darbą, o kitur leidžiama dirbti, kad ir iki sukritimo. Normaliai asmuo išėjęs į pensiją 65 metų dar yra darbingas nesunkiais fiziniais darbais, o pagal savo kvalifikaciją ir sugebėjimus gali atlikti daug visuomeninių darbų ir būti naudingas trumpiausią iki 80 metų amžiaus. Pensininkai, nebūdami surišti su savo sena gyvenama vieta, ieško senatvei tinkamesnės vietos, daugiausia klimato atžvilgiu. Būdamas ilgesnį laiką Floridoje, pastebėjau, kad pensininkai, bei besiruošiję išeiti pensijon, važinėja iš vienos vietos į kitą rinkdami žinias įsikūrimui. Vietos gyventojai, turio omenyje lietuvių, kiekvienas savas vie-

tas giria ir ragina pas juos kurtis. Tūlas besiteiraujantis pastebėjo, kad jis jau nežinąs kur kurtis, nes visi vietiniai savas kanapės nepaprastai gilia. Vienų žodžių toks kūrimasis yra subjektvus.

Nieko blogo čia nėra, bet tik tai, kad ne visiems tos pačios vietos tinka. Naujoje vietoje kūrimasis surištas su dideliomis išlaidomis ir kartais neatitaisomomis klaidomis. Tai viena. Antra — kaip minėjau, normaliai asmuo pensininko amžiaus yra ir kūrybingas ir darbingas: daug darbų Lietuvai ir lietuvių gali ir turi atlikti, jeigu tam turi tinkamas sąlygas. Kaip lietuvių kilnojimosi iš vietos į vietą, iš miestų į periferijas nieko nesulaukė, taip ir pensininkų niekas nesulaukys ir nėra reikalo sulaikyti. Išskirti geresnių, sveikesnių gyvenimui sąlygų — natūralu. Taigi, labai būtų naudinga, kad tokie pensininkai kurtųsi vienoje vietoje, bent viename stakte (valstijoje). Jie sudarytų nuolat augančią lietuvišką koloniją. Galėtų būti ramščiais ir net pakaitalas mūsų veiksmams. Tenka žiūrėti realiai į gyvenimą: jaunimas nelabai domisi lietuvišku gyvenimu, lietuviškomis institucijomis, spauda ir panašiai. Žinoma, didesnę kolonijose nėra jau taip bloga, bet mažesnėse ir mažose jau negerai. Tam įvairių kliūčių yra: jauni žmonės pagal savo kvalifikaciją skirstosi po visą Ameriką ir net už jos ribų. Patenka į tokias vietas, kur pasidaro lašas jūroje, bet jie visi bus pensininkai ir, galimas daktas, žinodami, kad tokia kolonija yra miela ir ją įsijungs.

Išvadoje norėčiau, kad L. Bendruomenė susidomėtų ir keltų klausimu. Taip pat būčiau dėkingas, jeigu ir daugiau kas nors pasisakytų.

Stasys Balčiūnas

KANAPĖ

Neseniai Naujienose buvo Lietuvos laivų kapitono Br. Kristopaičio rašyta apie kanapės pradžią ir jos istoriją ir kiek kanapės gero yra padariusi Lietuvos ūkininkams.

Kanapė Lietuvos ūkiui buvo labai naudinga ir reikalinga, nes iš jos lietuvių vijo virves, sudarė pančius, net darydavo pluoštą ir verpdavo siūlus, mezgė tinklus, o kanapių grūdus — sėklas naudojo maistui. Gavėnoms metu iš kanapių grūdų darydavosi piene, nes mėsos valgyti buvo bažnyčios uždrausta, tad vienišelis maisto pagerinimas per ištais 7 savaites būdavo kanapių "spirginė", kanapių ir aguonų pienas ir silkės "kramė".

Lietuvos virėjos iš visko mokėdavo skaniai pagaminti patiekalą.

Bet čia aš noriu parašyti apie nuotykį su kanapėmis mūsų darže gyvenant čia Manitoboje.

Mūsų kaimynas buvo nuvažinęs į Lietuvą ir grįždamas parvežė kanapių sėklų, kurių davė ir man žiupsnį. Kanapių sėklas pasėjau savo darže, gražiai sudugo ir vėliai pradėjo augti. Atrodė, kad žemė joms gerai patiko ir mano kanapės išaugo tiek didelės kad prauogo ir savo kaimynus kornus (kukurūzus).

Į neregėtą augalą pradėjo kaimynai atkreipti dėmesį ir klausinėti, kas tai per augalas. Atsakydavau, kad tai iš mano gimtojo krašto atvežta sėkla, bet jos vardo nežinau; kitiems dar paaiškindavau, kad iš tų žolių plaušų Lietuvoje darydavo virves ir kt. Tačiau kanadiečiams tai buvo nesuprantama ir jie tik pečius patraukdavo.

Vieną dieną vienas mano kaimynas ateina ir man sako, kad tas tavo darže augantis augalas yra marijuana ir kad jis yra labai draudžiamas ir jei policija sužinos — labai nubaūs. Jis skaitė knygose ir žinąs visą to augalo istoriją.

Aš tik juokais jo perspėjimą priėmiau, bet vėliau pagalvojau, ką gali žinoti gal ir rimtas reikalas ir gal jis pats policijai praneš, tad ėmiau ir išroviau savo kanapės, palikdama tik keturis daigus, — taip gaila buvo visus išrauti ir nė sėklos nebeužsiauginti. Tie keli stiebai užaugo, nunoko, kaimynai pamiršo ir aš juos išroviau pamečiau daržo kampe kad išdžiūtų, manydama kai išdžiūs sėklas ištrinsiu ir padėsiu prisiminimui.

Nagi, vieną dieną paskambina prie durų. Atidarau — policininkas. Paprašau į vidų, klausiu: "What's the trouble?", o jis mane klausia, girdi "Ar jūs žinote, ką jūs užauginote savo darže?"

Nors greit supratau, bet nudaiviau kad nieko nežinau kas blogo galėjo mano darže užaugti. Policininkas pradėjo aiškinti, kad ji mano darže rado uždraustą augalą ir jį įsidėjęs į savo automobilio "trunką", kad tas augalas yra griežtai uždraustas auginti ir kad už jį valdžia labai baudžia. Esą vaikai iš to augalo daro cigaretes ir rūko ir mus už jį auginimą gali nubausti iki \$500.

Mes jam aiškiname, kad mūsų gimtinėje tas augalas vadinamas kanapė, kad ten iš jo grūdų žmonės daro maistą ir piene, o iš jo plaušų daro virves, šniūrus ir tinklus ir t. t. Policininkas su mūsų aiškinimu sutiko, matyti, kad jis, pats iš vokiečių kiles, apie kanapę žinojo, tačiau pridraudė kanapių daugiau nebesėti, o jei iš nubirusių sėklų kitą pavasarį vėl išaugtų, tuojau sunaikinti, nes tai esanti "labai bauri žolė", kurią sunku esą bešniakinti.

Dar mes paklausėme, ar dar bus mas baus? Jis atsakė, kad šį kartą tai ne, bet jei kitą kartą ras, tai tikrai nubaūs...

Tai tokia buvo Lietuvos kanapės istorijos pradžia Kanadoje. Julė Liaukėvičienė, Portage la Prairie, Manitoba

TRUMPAI

— Juozas Audėnas, Vilko vicėpirmininkas, kovo 11 d. ruošiamame Chicago Lietuvių žurnalistų simpoziume nedalyvaus. Simpoziumas bus suruoštas vėliau.

Br. Macevičius, žurnalistų pirmininkas

— R. Shaikus, Orange Park, Fla., mokėdamas prenumeratą atsiuntė vėjui 10 dol. Tokią pat sumą jis atsiuntė ir prašė perduoti Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos laisvinimo reikalams Vasario 16 progą. R. Shaikus yra pensininkas, buvo Moose organizacijos narys ir dabar gyvena tos organizacijos pensionate — Moosehaven K. S. H.

— Philadelphijos mieste įsteigė komitetas tikslu padėti

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MACHINE MAINTENANCE, Elk Grove Manufacturer seeking experienced Maintenance man for machinery repair duties and general maintenance. Day shift. 50 Hr. per week. Top wages, benefits, profit sharing. Call Miss TERNES, 766-9000 Monday thru Friday 9 to 5 only. An Equal Opportunity Employer

PRESS BRAKE — SET-UP MAN Excellent starting salary, free hospitalization and pension. Automatic increases. SCHNEIDER METAL CO. 1805 So. 55th Ave. CICERO, ILL. OL 6-3100

TOOL & DIE MAKERS Experienced in progressive dies, compound dies. Min \$6.40 per hr. Overtime, Many Co. benefits. Paid vacations, etc. Apply KRASBERG CORP. M. Wright, 2501 W. HOMER 342-1100

AUTOMATIC SCREW MACHINE ACME GRIDLEY OPERATE AND SET. Day shift. Steady work with regular overtime. Full Company benefits. Experience necessary. Call BILL 384-6505

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SECRETARY — BEGINNER Preference recent high school graduate. Skills, typing and filing. Must be adaptable to office procedure and personnel. Excellent opportunity for young girl wanting to get a start in the secretarial field. Contact Ms. Oprella Smith for interview: 943-8101 or 943-8102

SECRETARY Cheerful Evanston office needs high quality person with good typing and shorthand skills. Must enjoy working with people. Excellent salary and benefits. Call 869-8900 An Equal Opportunity Employer

OFFICE HELP — NO TYPING

Woman or Girl (any age). Must speak English. 108 WEST LAKE STREET Room 200. Phone: 372-8600 — Mr. Thomas

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MACHINE OPERATORS MALE OR FEMALE For light machining. Good pay and working conditions. Insurance paid. H & S SWANSON TOOL CO. 2700 TOWHY AVE. 439-3242, Ext. 44. ELK GROVE VILLAGE, ILL.

politinių įvykių bei karų išskirtoms šeimoms Sov. Sąjungoje, Amerikoje ir Kanadoje. Jis siekia paveikti SSSR įstaigas panaikinti dabartinius formalumus išskirtų šeimoms narių vizitams ir susijungimui praplečiant giminytės ryšių sąvokas ypatingai vizitų galimybes. Komitetas yra sąlytyje su kitomis tarptautinėmis organizacijomis. Phyllis Hayes yra pirminkė. Suinteresuoti yra kviečiami rašyti: Committee for Reuniting Families within the USSR, USA and Canada, Suite 1219, 1411 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19102.

— Julius Millius, Twin Lakes, Wis., kartu su prenumerata atsiuntė vėjui 5 dol. Jis kartu su girininku Kazlausku vieni iš pirmųjų Chicagoje pradėjo restorano biznį, kuris jiems gerai sekėsi, nes abu sąžiningai dirbo. Dabar jie turi Lake Mary rezortą gražioje, patogioje atostogauti ir iškylauti vietoje.

— Jonas Jokubonis iš Marquette Parko apylinkės kartu su prenumerata atsiuntė 28 dol. sumoje Naujienų vėjui. Jis yra pensininkas, bet tebeprisklause senosios kartos veikėjams, kurie savo žodžius ir nusistatymą parėmia darbu ir pinigų.

— J. C. Bogwell iš Brighton Parko apylinkės, ilgametis Naujienų skaitytojas, kartu su prenumerata atsiuntė vėjui 10 dol. Vajaus komisija visiems aukotojams nuodirdžia dekoja, visus skaitytojus prašo remti Naujienas ir daryti pastangų surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami užsisakyti Naujienas. Jos yra visiems naudingos ir reikalingos.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

FOR SALE BY OWNER 4 bdrm. Brick home. Lg. LR. Formal D. R. 2 1/2 Ba. Kit with bilt. In Elec. Range Ovens & dishwasher — Cent. A. C. Underground lawn sparkler — 1 1/2 c. Gar. A lot of house for \$32,900.00. Call 735-7222 for Appt.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMAS TAVERNOS BIZNIS. Savininkas išeina pension baldų mēn. 30 diena. 4018 So. ROCKWELL ST.

MISCELLANEOUS

Įvairūs Dalykai

VISUOMET YRA GERIAU užsitikrinti saugumą prieš netikėtumams ateinant. Skambinkite 342-4466 VANGUARD FIRE ALARMS Patarimai veltui.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS DIDELIS, šviesus miegamasis kambarys. Gali naudotis virtuve. 906 No. ROCKWELL ST. Tel. 489-6875

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS netoli Jaunimo centro. Tel. 476-3789.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888 Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapotis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange Istaigė) Pigūs automobilų draudimai

SKAITYK "NAUJENAS"

JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

PAŽVELK

1 1/2 AUKSTO MORAS, 2 butai — 5 1/2 ir 4 1/2 kambarių, Karpetai, Alum. langai, Moderni virtuvė, Gazo šildymas, Garazas, \$18,800.

10 BUTŲ 2 aukštų mūras, Arti Kedzie ir Parko, Apie \$15,000 pajamų. Galima gauti už \$70,000.

PRISIES DESIMT metų prieš Marquette Parko statytas mūro lukus pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garazas, Daug prie du — \$31,500.

MODERNI 6 kamb. mūro rezidencija, puošnūs nauji karpetai, "built-in" virtuvė, 1 1/2 vonios, Du greta po 30 pėdų lotai, Mūro garazas, \$33,500.

ORIGINALUS APARTAMENTINIS NAMAS, Alumin. langai, naujas gazu šildymas ir garazas, atvertas platus skydas, pajamų \$6,600 metams. Prako \$45,000. Prieš rimtas derybas.

PUIKUS 2 BUTŲ 19 metų mūras, 2 atskiri šildymai, keramikos vonios, kabinetų virtuvės, alumin. langai, geležinės tvoros, garazas, arti ofiso. — \$36,000.

6 1/2 KAMBARIŲ didelis Georgian, 1 1/2 VONIOS, Irenagas sausas beismontas, 2 auto garazas, Apie 20 metų, kaip naujas, \$23,000.

2 BUTŲ 6 metų lukus mūras, 2 auto mūro garazas, Vienungintai irengtas beismontas, Arti ofiso, \$48,800.

9 KAMBARIŲ 9 metų mūro rezidencija, 2 modernios vonios, 2 atskiri šildymai, Cent. oro vėsinimas, Garazas, Arti Kedzie ir parko, \$40,000.

2 BUTŲ gražūs mūras arti vienuolyno, Naujas gazo šildymas, 2 auto mūro garazas, \$28,500.

6 KAMBARIŲ modernus medinis, Naujas gazo šildymas, Arti Margučio radio, \$15,800.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų mūras, Cent. oro vėsinimas, Irenagas beismontas, baras, 1 1/2 vonios, 40' lotas, Garazas, \$24,000.

PLATUS VERTINGAS Lotas Marquette Parke, Kalna \$9,900

8 KAMBARIŲ 1 1/2 aukšto 16 metų mūras, 2 vonios, Irenagas beismontas, Garazas 83 ir Kedzie, \$32,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR Irengin mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Virbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBĖS, KAINOS

IR SAŽINGUMŲ NAMŲ REMONTO DARBUS

Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžiai, Tuckpointing — mūro tvirtinimas ir valymas, Tvirtinimo, stalius, cemento ir dažytojo darbai, Veltui įkainavimas, Skambinkite dabar

AL BELEAKUS, Tel. 238-8656

Federalinių įstatijos pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX Nekilnojamo turto pirkimas, pardavimas REAL ESTATE Parų pildijimas

NOTARY PUBLIC Draudimo informacijos INSURANCE NAUJAS ADRESAS

SIMAITIS REALTY 2951 W. 63 St. (prie Sacramento) Tel. 436-7878

K. ERINGIS

KALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS